

Rugsėjo 1-oji

„Dainom dainuoti
argi nereikia,
Kai suvažiuojam
visi namo!...“

J. Miškinis

Mokyklos vadovas A. Rudys ir svečiai:
Seimo narė N. Ambrazaitytė, Tremtinių ir
politinių kalinių sąjungos pirmininkas
Vytautas Cincas, Regioninių problemų ir tau-
tinių mažumų departamento atstovas
A. Antanaitis.

1994/1995 mokslo metai

Pedagogus ir
moksleivius sveikino
Lietuvos kariuomenės
garbės sargybos
orkestras

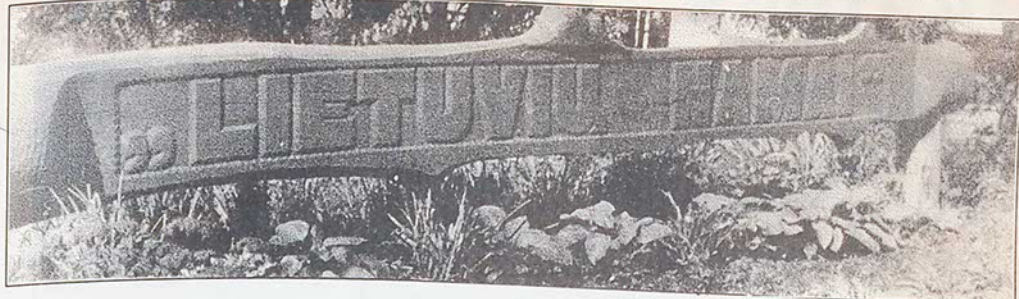

“Mokykimės daryti stebuklus...”

Po vasaros atostogų iš Šiaurės Kaukazo į Vilniaus “Lietuvių namų” vidurinę mokyklą sugrįšęs dvylikmetis Antanėlis Gubarevas mokytojai Irenai Potasienka atvežė kalnų kristolo - spindinčių mineralų saują.

Susipažinusi mokytoja rugsėjo pradžioje visų salėje susėdintus

- Mokinimės daryti stebuklus, ir širdys nebus vienišos, - tokie šilti žodžiai nuskambėjo šioje mokyklos salėje susirinkusiems 130 mokslėivių iš Vorkutos, Krasnojarsko, Maskvos, Taskento - beveik iš visų buvusios SSSR regionų.

Pirmoji pamoka pirmaklasiams. Klasės auklėtojai, vyr. mokytojai Stasė Rožienė ir šiemet jų, pradinukų - aštuoni. Tik vienas iš mažųjų supranta lietuviškai, o viena mergaitė moka lietuviškai - kačiūoti iki dešimties. Tačiau jau pavasarį šie mažyliai pradeda ne laisvai lietuviškai kalbėti, bet ir bendrauja tarp savęs vien šia kalba, kuri vėliau, jau gaudami pasą, pavadinis gimtąja.

O mokytoja, turinti jau 17 metų pedagoginio darbo stažą, žino,

kad ir šiemet reikės dirbti su kiekvienu mokiniu atskirai, kaip su Lina, Rože, Vadimu, Alina, Rita, Nikolajumi daugiausiai kalbėtis teks rusiškai, ir kad pirmosiose pamokose lietuviški bus tikrai vienas kitas žodis, viena kita raidė.

Tačiau “Lietuvių namų” mokykloje, kuri šiemet švęs jau savo penkmetį, išmokstama ne vien skaityti, rašyti, ne vien laisvai lietuviškai kalbėti. Šiemet visi iš 12 abiturientų sėkmingai įstojo ir studijuos Pedagoginiame, Kauno Vytauto Didžiojo, Vilniaus technologijos universitetuose arba Policijos bei Aukštojo karo mokyklose.

mokslėivių ir tėvų aktyviai dalyvauja padedant mokiniai, padovanodama jam lietuviško gintaro mušėly, ir paprasė padalinti gintarą visiems.

Pirmosios klasės auklėtoja Stasė ROŽIENĖ.

Mokyklos direktoriaus Alfonso RUDŽIO žodis.

Seimo narė Nijolė Ambrazaitytė, Tremtinių ir politinių kalinių sąjungos atstovas Vytautas Čiurlauskas, naujai įsikūrusio Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento atstovas Audrys Antanaitis.

Moksleivius sveikino ir jiems koncertavo Lietuvos kariuomenės garbės sargybos orkestras.

Čia “Lietuvių namų” vidurinėje mokykloje mokslėiviai ir mokslis, ir gyvena. “Lietuvių

namų” jiems tapo antrastasis namas, kurie pakeis Ukrainą, Jaku-tiją, Rusiją ar Uzbekiją. Daugelis iš šių vaikų - tremtinių atžalos, ir susitikimas su Lietuva jiems - ne vien žinių sickimo metai.

O šios mokyklos direktoriui Alfonsui Rudžiui kaip ir anksčiau liks tie patys rūpesčiai, ieškant papildomų lėšų, kaip reikalingų mokymosi priemonių ar naujo inventoriaus įsigyti. Tačiau “Lietuvių namai” ir šiemet liks tokie pat erdvūs ir šilti, galintys priimti ir daugiau pageidaujančių čia mokytis.

“L.” inf.

Moksleivius sveikina Lietuvos kariuomenės garbės sargybos orkestras.

Pelsiekiam mylėti mokyklą, pedagogus ir draugus...

Ketvirtasis mokyklos gimtadienis

Jau praėjo ketveri metai, kai buvo įsteigti „Lietuvių namai“. Dabar čia mokosi apie 140 mokslėvių. Šio mėn. spalio 1-ąją įpratomė vadinti mokyklos gimimo diena. Šią dieną per pamokas mokiniai rašo linkėjimus mokyklai ir pedagogams:

VI kl. mokinys Ruslanas:

„Visus sveikinu su mokyklos gimimo diena. Ačiū, kad išmokėte rašyti, skaityti, kalbėti ir dainuoti lietuviškai...“

VI kl. mokinys Gintaras:
„Aš laimingas, kad yra tokia mokykla. Ačiū mokytojams už šilumą...“

VI kl. mokinys Viktoras:
„Ačiū už geras pamokas.“

Š. m. spalio pirmąją įvyko šventinis koncertas. Pagyrimo raštais, dovanėlėmis apdovanoti kroso nugalėtojai, Dainų šventės dalyviai.

Koncertuoja

V - VII klasių mokiniių ansamblis

Benata, Antanas
ir Irena - mokyklos
skaitovai. Ju, eilės apie
Tėvyne, mokytoja ir
jaunystę, visiems patiko

Mokyklos šokėjai ir
jų vadovė Zita Dvilevičiūtė
po apdovanojimo

„Lietuvių namų mokiniams prisimi-
nimui“
Giedra Paulionienė
Torontas, liepos 30 d.
1994
Maironio mokyklos
vedėja

Mokslėiviai gėrisi
savo draugu
pėesiniais

Parodos

Dailės mokytoja Z. Šimėlevičienė siekia, kad jos mokiniai būtų kūrybingi, jauteis grožiu. Ji organizuoja įvairias parodas, kviečia mokinius į susitikimus su meno žmonėmis.

Spalio mėn. surengta Dailės akademijos, grafikos katedros studentų darbų paroda. Parodos atidaryme dalyvavo Dailės akademijos Rėktorius A. Šaltenis, studentų folkloro ansamblis. Studentai padovanojo mokyklai 15 grafikos darbų.

Kaip ir kiekvienais metais mokykloje surengta kalėdinė atvirukų paroda.

Visus sušavėjo tautodailininku N. Jurėnienės karpiu ir N. Vanagienės tapybos parodos. Vėlykomis skirta moliu ir mokytojų darbų paroda.

Įavasari atidaryta Dailės akademijos studentų tapybos paroda. Atidaryme dalyvavo Dailės akademijos choras.

Dailės akademijos trečiakursė studentė pasakoja apie studijas akademijoje, apie kūrybos esmę.

Vilniaus m. Švietimo ir jaunimo reikalų skyrius

Vilniaus miesto
moksleivių
**DAILIŲJŲ AMATŲ
PARODA**

VILNIUS, 1995 gegužės 22-26 d.
VILNIAUS 2-oje JAUNIMO MOKYKLOJE
(Širvintų 82)

Rengėjai: Vilniaus miesto mokyklų
Darbų mokytojų metodinė taryba

m-klas "Lietuvių namai"	E. Juozėnienė, Ž. Šimėlevičienė	E. Ragovskaja, T. Giedraitytė, R. Liekavičiūtė, V. Papakulytė, A. Blaževičė, E. Mindaulytė
N Vilniaus moksleivių kūrybos namai	N. Gladchenko	T. Lazdovskaja, R. Dainovec, I. Kondratova, O. Myadrece, V. Stan, J. Palulian, M. Jefremova, D. Naumėik, T. Sukova, O. Apanasovič
Jaunimo m-klas	A. Peluritiene, R. Kavaliukas	D. Zenkevičius, K. Volochovičiūtė, A. Boronchinas, N. Zilič, R. Ivanauskas, M. Gedvilas, M. Balakauskaitė
2-oji Jaunimo m-klas	A. Rancovas, V. Blazys, A. Kliukas, G. Gudeliene, J. Matulaitienė, V. Abromaitienė, J. Akelis, G. Petrova	T. Stanevičius, M. Šunailov, A. Čičin, V. Jurkin, I. Klebko, A. Meškėla, G. Petrova, T. Tamuševičius, A. Kazlova, E. Mačiulionytė, K. Pačkauskaitė, A. Motiejūnaitė, J. Požeraitė, I. Jeršova, L. Babrauskaitė, I. Asanavičiūtė, S. Ramanauskaitė, A. Norvilaitė, R. Šačafanavičiūtė, A. Marudinaite, P. Bagdonas, K. Juskevičiūtė, A. Šokaitis, R. Šutinytė, E. Laikovskaja, R. Dapkevičiūtė, A. I. Amanauskaitė, A. Uždavinytė, A. Šokaitis, I. Pranskūnas, A. Kiudoskiy, V. Adomavič, M. Bagdonavičius, K. Štombergas, A. Nevedomskis, G. Nevedomskis, A. Blažiūnas, K. Voloscevičius, A. Goberis, S. Vilčiūnas, K. Vaičiūnas, T. Adomovič, G. Blusevičius, Š. Kiselevičius, J. Dmitričenko, T. Čeikauskas, V. Adomaitis

Moksleiviai aktyviai
dalyvavo ^{prešinių} konkursuose, skirtame
"Lietuvių namų" penkto-
šioms metinėms.
Laureatai:

1. A. Kolodinskas 5 kl.
2. E. Ragovskaja 7 kl.
3. A. Lingevičiūtė 1 kl.
4. A. Paršenokas 4 kl.
5. V. Altuchovas 1 kl.
6. N. Maslauskaitė 12 kl.

*

Grupė mergaičių,
dalyvavo Vilniaus
miesto moksleivių,
Dailiųjų amatų,
parodoje.

E. Ragovskaja 7 kl.
T. Giedraitytė 10 kl.
R. Liekavičiūtė 10 kl.
Buvo apdovanotos
asmeninėmis dovano-
mis už karpinius.

Dailės akademi-
jos studentų-para-
dos dalyvių-
koncertas

Margučiais pražydes šv. Velykų medis

Ir mokslo dienomis Vilniaus vidurinėje mokykloje "Lietuvių namai" negirdėti šiaip jau mokykloms būdingo triukšmo. Čia visada tvyro sunkiai apibūdinama rimties ir susikaupimo, gal net susimąstymo dvysia, nors ir čia per pertraukas sujuda koridoriai, susurmuliuoja būreliais vaikai, nors viename ar kitame tarpduryje stovi vienas ar kiti mokytojai, regis, tik ir laukiantys kokio pasiklydusio mokymo ar mokyklos svečio... Bet šiaudien čia pabrėžtinai tylu, nes "Lietuvių namuose" atostogos. Kaip ir kitose Lietuvos mokyklose. Tik "Lietuvių namuose" - savaitę ilgesnės. O kaip gi kitaip? Juk šios mokyklos mokinukai turi sūspėti aplankyti savo namus toli toli nuo Lietuvos! Gal todėl ir šv. Velykų medis mokyklos vestibulyje margučiais pražydo gerokai anksčiau nei visas Vilnius sužysta verbomis. O tasai medis iš tiesų tarsi iš pasakų nusileidęs. Ir belieka tik džiaugtis mokytojų ir mokinių kūrybingumu, sumanumu ir grožio pajautimu. Margučiai įvilkti į... vašeliu nertus kiauraraščius maišelius, aplipdyti ryškiaspalviais žiedeliais, iškirptais iš visokiasių skiautelių... Smagu dideliams ir mažam čia paganyti akeles, kaip smagu apžiūrėti ir atskirą parodėlę, kurioje šalia vaikų savo meniniais polinkiais ir išmone nepasirodėi blykstelėti ir mokytojai. Čia ir skutinėtų, ir vašku margintų, ir šiaip visokiais dažais dažytų, nertų ir siūtų, vištos ir putpelės kiaušinių krūvelės, tai šieno lizdelyje, tai mezgta-me krepšelyje sudėtų. Čia pat iš siūlų atlieku, kailiukų atraižų, per sumanias rankas perėję žyposotis verčia žaismingi viščiukai, lėlytės... Savo darbelius rodo ir pirmokėliai, ir vyriausiųjų klasių mokiniai.

Tik atvirukų šiomet liko labai mažai, - tarsi teisindamasi sako mokytoja Živilija Šimelevičienė. - Per septynias dešimtis vaikų išsiuntė sveikinimus savo globėjams į Vokietiją. Įdomu ir vaikams, ir globėjams. Viena senutė iš ten globėja net šešis mūsų vaikus! O šiaip dažniausiai viena šeima rūpinasi dviem ar trim vaikais. Tai yra nuostabus ryšys! Tuo tarpu ant koridoriaus sienos palaimingą vasaros šokį šoka įvairiausi vabzdžiai, vabzdėliai. Ir visai nesvarbu, kad ne visus galėtum įvardinti, svarbu suvokti, kokia laki ir kokia subtili yra vaikų vaizduotė. Čia vėl man padeda susigaudyti mokytoja Živilė Šimelevičienė. Pasirodo, vaikams buvo pasiūlyta nupiešti kokį nors vabzdį. Žiemos viduryje, kai už lango tik snaižės sklando, pamėgint įsivaizduoti šiltą vasaros dieną, kupiną garų, kvapų ir gyvybės. Ir vaikai ėmėsi dažų, tušo, spalvotų pieštukų. Kas iš to išėjo - akivaizdu, nes visą sieną nuo pat grindų iki lubų atgijo sparnų sparnelių raštais, tinkleliais, perregimais nėriniais. Rodos, tik padvelks pietys, ir suplevens laumžirgiai, plaštakės...

Kol apžiūrinėjame piešinėlius, kaž-

"Europos lietuviai"
1995 balandžio
15-21 d.

Velykų paroda apžiūri penktokai

"Tu, margučiu gražumėlis," - stebisi vaikai

kur lyg sidabro varpeliai suskamba mažųjų dainorelių balsai. Tie patys, kurie vasario 16-ąją kartu su vyresniųjų grupės šokėjais koncertavo Rygos miesto lietuvių mokyklos auklėtiniais ir mokytojams. Į Latviją važiaavo apie keturias dešimtis vaikų. Ten jie gyveno savo vienmečių šeimose. O Lietuvių mokyklos Rygoje direktorė Aldona Gedvilaitė-Treijė, beje, ilgus metus vadovavusi tai pačiai vidurinei mokyklai Nicgales iela 22, dabar jau pensininkė, pasirūpino, kad svečiai iš Vilniaus pamatytų Rygos senamiestį, nemokamai aplankytų Technikos muziejų, kur vienodai įdomu buvo tiek mažiausiems, tiek pačiam mokyklos direktoriui Alfonsui Rudžiui. Pakeliui sustota Jūrmaloje, Kryžių kalne, kur vaikai ant Jono Pauliaus II kryžiaus paliko ir savo kryželį.

Ne visi tos mokyklos vaikai išvažiavo į namus atostogauti. Kiti rengiasi šventiniams koncertams įvairiose sostinės mokyklose, mokytojos Irenos Potašenko globojamas dramos kolektyvas dalyvauja teatru festivalyje "Vaivarykštė" su poeto Kazio Braudūno eilėmis.

Salomėja Čičiškina

Elenutės Ragovskajos šventinis karpinys. 7 klasė.

Mezginiiu ir audiniu parodai pasibaigus, Z. Dvileviciute' stala puose savo nertomis servetelėmis.

Lapkričio 9 d. auklėtoja J. Potasenko mokyklos bendrabutyje suruošė mokyklos pedagogų ir jų šeimoms mokiniams padarė audinių parodą. Dideli įspūdi prieš 120 metų išaušta staltiesė iš lininių siūly.

Auklėtoja Irena papasakojo mokiniams apie senąją simboliką, lietuvių mene, mokytoja R. Vyšluosčiais, margaspalvėmis tautinėmis juostomis... Po pokalbio surengta loterija. Laimingieji rinkiniai: siūly, kamuoliukai, virbalai, vašelių,

Parodos kambario bendras vaizdas

UTENIS

1994 m.
LAPKRIČIO
12
ŠEŠTADIENIS
Nr. 131 (7024)
Pardavimo
kaina 15 ct

UTENOS RAJONO LAIKRAŠTIS

EINA NUO 1945 M. KOVO 9 D.

Vilniuje jau penktus metus veikia vidurinė mokykla "Lietuvių namai", kurioje lietuvių kalbos, etnokultūros, papročių mokosi lietuvių vaikai iš buvusių Tarybų Sąjungos respublikų, Lenkijos, Vokietijos, kitų šalių. Moksleivių rudens atostogų metu grupė šios mokyklos mokinių, lydimi savo pedagogu, keliavo po Rytų Aukštaitiją, aplankė Tauragnus, M. ir A. Miškinų gimtąją sodybą Jukneiuose, vaikiščiojo Aukštaitijos nacionalinio parko takeliais, kopė į piliakalnius, nuo Ledakalnio gėrėjosi ežerų ežerėlių vaizkumu. Ekskursijose po Utenos rajoną "Lietuvių namų" auklėtinius lydėjo kraštotyros muziejaus direktorius B. Juodzevičius.

Vieną vakarą moksleiviai ir juos lydėję mokytojai Dauniškio vidurinėje mokykloje susitiko su šios mokyklos lituanistais.

Mokytoja B. Siaurusaitienė mokyklos svečius pavaišino duona ir medumi. "Duona ir medus tebūna simbolis to suvokimo, kad esame tos pačios šeimos vaikai. Senovės lietuviai tikėjo, kad žmogus, duona ir medum pavaišintas, ir kitąkart yra maloniai laukiamas", - sakė ji.

"Jei žmogus praranda savo Tėvynę, tai didelė netektis, bet jei Tėvynė užmiršta savo vaikus - jau tikra nelaimė. Man

pačiam teko patirti ir tremties kančias, ir sugrįžimo džiaugsmą, - pasakojo Dauniškio vidurinės mokyklos direktorius J. Tilvytis. - Todėl ypač džiugu, kad mūsų šalyje yra "Lietuvių namai", kuriuose laukiamas ir mylimas kiekvienas, į gimtąjį kraštą sugrįžtantis

moksleivių darbų parodos.

"Lietuvių namų" mokyklos emblemoje pavaizduota lietuviškos trobos pastogė, ant kurios tupi paukščiai. Tokį ženklėlį gauna mokyklos pedagogai. Moksleivis ženkliu apdovanojamas tik tuomet, kai pasimoko šioje mokykloje

"Lietuvių namų" auklėtiniai svečiavosi Utenoje

vaikas".

Pasakodama apie vidurinės mokyklos "Lietuvių namai" veiklą, šios mokyklos direktoriaus pavaduotoja Apolonija Visockytė pasakė, jog šiuo metu mokykloje lietuvių kalbos mokosi 140 mokinių iš įvairiausių kraštų. Toliausias miestas, iš kurio yra atvykę moksleiviai, - Chabarovskas, artimiausias - Ryga. Didžioji besimokančiųjų dalis atvažiavo į Lietuvą iš buvusių tremties vietų - Vorkutos, Tomsko, Krasnojarsko, Igaros, Kazachstano. Mokosi "Lietuvių namuose" ir buvusių Tarybinės armijos karininkų, grįžusių į savo gimtinę ir dirbančių joje, vaikai. Mokykla kuria savo tradicijas, joje veikia meno saviveiklos kolektyvai, dailės būrelis, rengiamos

bent vienus metus, - kalbėjo moksleivius į Uteną atlydėjęs mokyklos direktoriaus pavaduotojas Aloyzas Bakšys. - Švenčiame tris dideles šventes: Vasario 16-ąją, mokslo metų užbaigimą ir Kūčias. Į Kūčių vakarienę atvyksta ir moksleivių tėvai, dvasininkai. Visi laužome kalėdaičius, prisimename senuosius papročius ir tradicijas.

Turėjome moksleivių, atvykusių iš Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, kitų šalių. Galime palyginti mūsų ir užsienio moksleivių žinias, pareigos ir požiūrio į mokymąsi suvokimą. Europos šalių mokyklų lygis yra aukštesnis negu amerikietiškių. Lietuvos mokykla tikrai yra europinio, o gal net aukštesnio lygio".

Visi "Lietuvių namų"

moksleiviai, bendravę su Dauniškio vidurinės mokyklos pedagogais, gražiai kalba lietuviškai - nesvarbu, ar jie mokosi Lietuvoje jau penktus, ar dar tik pirmus metus.

Štai vienuoliktokė Ieva Gubanava, turinti dar 6 brolius ir seseris, į Vilnių atvyko iš Šiaurės Kaukazo Dombajaus miesto. Ievos tėvelis - rusas, mama - lietuvė. "Lietuvių namuose" mokosi ir du jaunesnieji Ievos broliukai, o sesuo jau baigė šią mokyklą ir šiek tiek padirbėjusi užsienyje ketina mokyti Vilniaus Universitete.

Valdemaras Maksimavičius atvažiavo iš Šeinių. Tarp moksleivių ir garsaus lietuvių lakūno bandytojo, žuvusio Prancūzijoje, R. Stankevičiaus sūnus, kuris nuo pat kūdikystės auklėtas lietuviška dvasia, su pagarba prisimena savo tėvą ir didžiuojasi sugrįžęs į jo Tėvynę.

"Lietuvių namų" auklėtiniams savo cilėraščių paskaitė, įdomių istorijų papasakojo ir savo poezijos knygeles padovanavo poetas Petras Panavas. Liaudies pasakų pasekė ir žaidimų pamokė Birutė Siaurusaitienė. Tikimasi, jog tarp "Lietuvių namų" ir Dauniškio vidurinės mokyklos užsimegs prasminga ir graži draugystė.

R. JONUŠKIENĖ

Antanas ir Viktorija ant Popiažiaus pastatyto kryžiaus padeda savo kryželius

1995 02 16

Kelionės

Rudens atostogų metu grupi mokyklės mokiniai lėidimi pida-
gocų kelione po Lietuvos
paštaičių, e vasario
16-tąją dieną Rygoje.
Lietuvių vaizdas
apie 40 vaikų. Gyveno
simone. Vasario 16-oji
koncertavo Rygos miš-
to lietuvių mokyklės
aukštiniams ir pida-
gocams.
Dėl nuosirdziai
mūsų moksliviais
rušinasi Lietuvos
mokyklės Rygoje
kai namai Rygos
kos muziejų, kur
Gustant i bilni
vaikai ant sone
zali.

direktori Aldona Gedvilaitė - Tuije Vai-
senamiesti, nemokamai aplauke Techni-
idomu buvo ir masiems ir dideliems...
susteta Jūrmaloje, Krūšių kalne, kur
Pauliaus II kryžiaus patike ir savo kry-
zali.

Nuotraukose: koncertuoja Rygos 85-osios vidurinės
mokyklės choras, šokėjai.

Tremtinių mokykla Vilniuje

Vilniaus vidurinė mokykla "Lietuvių namai" yra įsteigta 1990 m. spalio 1 d. Mokykloje mokosi lietuvių kilmės vaikai, gyvenantys už Lietuvos ribų. Tai tremtinių, politinių kalinių bei kitais keliais palikusių Tėvynę lietuvių vaikai.

Mokyklos tikslas – išmokyti atvykusius į Lietuvą lietuvių kalbos, supažindinti su Lietuvos istorija, kultūra, papročiais.

Mokykla išleido jau tris abiturientų laidas. Beveik visi studijuoja, gyvena arba dirba Lietuvoje. Kai kurių mokinių tėvai irgi sugrįžo į Lietuvą.

Nuo pat pirmųjų dienų mokyklą remia bei globoja Tremtinių grįžimo fondas. Jis daug lėšų skyrė mokinių kelionėms į namus per atostogas. Apmokėtos 43 mokiniams kelionės į Tomską, Novosibirską, Krasnojarską, Soči, Altajaus kraštą, Sankt-Peterburgą, Moldovą.

Tremtinių grįžimo fondo pirmininko gerb. Vytauto Cinausko rūpesčiu mokyklą pradėjo globoti ir Maltos ordinas. Šiuo metu maltietė Dagmar Ručys iš Hamburgo kviečia vokiečių šeimas globoti mokyklos mokinius. Jau yra globojami 32 mokiniai. Jiems žadama mokėti po 20-30 DEM pašalpą kiekvieną mėnesį. Ponia Dagmar Ručys turi ir kitokių sumanymų, kaip padėti mokyklai.

Tremtinių grįžimo fondas padeda mokyklai bendradarbiauti su prof. Vytauto Landsbergio fondu, nuolat dalyvauja mokyklos renginiuose. Mokiniai dalyvavo tremtinių choro koncerte, Altajaus krašto tremtinių susirinkime koncertavo mokyklos saviveiklininkai.

Gerb. Vytautas Cinauskas – dažnas svečias mokykloje. Jis visada dalyvauja rugsėjo 1-osios šventėje, mokslo metų užbaigimo koncerte, Vasario 16-osios minėjimuose, Kūčių vakarieniėje ir kituose renginiuose.

Už nuolatinį rūpinimąsi mokykla, už didžiulį dėmesį mokiniams mokyklos mokytojai ir mokiniai nuoširdžiai dėkoja Tremtinių grįžimo fondui ir jo pirmininkui gerb. Vytautui Cinauskui.

A. Rudys,
mokyklos direktorius,
Dzūkų g. 43, 2030 Vilnius, Lithuania

Tėviškės žiburiai 1994 12 06
Nr. 49 (2336)

Dėkojame Tremtinių
grįžimo fondui ir jo pirminin-
kui gerb. Vytautui Cinauskui

*Kūčių vakarienė.
Groja Vilniaus kunigų
seminarijos studentas*

Kūčių vakarienė Lietuvių namuose Vilniuje

Taip jau įprasta, kad Kūčių vakarą prie vieno stalo sėda visa šeima. Tačiau tokia, kokia suseda Lietuvių namuose Vilniuje - bene pati didžiausia. Šį sykį susirinko vos ne pustrčio šimto vaikų, tėvų, mokytojų, svečių. Daugiausia šurmulio, žinoma, buvo salėje, kur vienas per kitą vaikai stengėsi padėti šeiminkams. Visam gražiam paradui kaip visada vadovavo nenuilstančioji Apolonija Visockytė. Stalas buvo šventiškai kuklus ir paslaptinai patrauklus, ypač tiems mokinukams, kuriems ši Kūčių vakarienė buvo pirmoji tokia gyvenime. Kai Visų Šventųjų bažnyčios klebonas Jonas Voroneckas palaimino šventinį stalą, kai visi sukalbėjo "Tėve mūsų...", tikiu, ne vieno širdelė jautriai virpėjo. Ir kai laužė kalėdaitį, stengdamasis nė trupinėlio nenumesti ant stalo...

Su artėjančiomis šventomis Kalėdomis! Tą vakarą susikaupimui ir rimčiai, apmąstymams apie gerumą ir atlaidumą buvo skirti ne vieno kalbėjusio svečio palinkėjimai. O tarp svečių buvo ir Vilniaus kunigų seminarijos prorektorius Andrius Narbekovas ir Tremtinių grįžimo fondo pirmininkas Vytautas Cinauskas. Pradinukai giedojo Kristaus gimimo giesmes, atskirą programą parengė kiti

dainorėliai, vadovaujami mokytojo Viktoro Žeimio.

Susikaupimo valandėlė akimirksniu išblėso, vos tik nuvilnijo žinia, jog kažkur čia pat ieško ir neranda kelio Kalėdų senelis. Būkime atlaidūs vaikams ir supraskime jų džiaugsmą: juk Kalėdų senelis ateina visada pilnomis rankomis dovanų, nepamiršdamas ir tų, kurie gal kartais ir patinędavo, ir ne tokie uolūs moksle būdavo. O čia Kalėdų senelis atėjo su Kanados lietuvių bendruomenės per Algirdą Vaičiūną ir Aleną Stepaitytę, Malto ordino per ponią Dagmar Ročys, prof. Vytauto Landsbergio fondo dovanomis. Nėgana to, leidyklos "Metskaitliai" vardu Danutė Balsytė-Lideikienė atsiuntė keturis šimtus septyniasdešimt penkis 1995 metų lietuvių kalendorius, kuriuose surašyta viskas, kas susiję su Lietuva, kultūra, švietimu, bažnyčia, istorija, mokslu. Dar pridursiu, jog Malto ordinas globoja penkiasdešimt du Lietuvių namų auklėtinius, kurie taip pat atsidėjo savo globėjams, pasiuntę siuvinėto lino paveikslėlių.

Palinkėjęs visiems smagių švenčių, mokyklos direktorius Alfonsas Rudys palydėjo vaikus ir mokytojus Kalėdų atostogų.

Salomėja Čičiškina

Europos lietuvių 99.12.24-30. Nr. 52 (438)

*Dalijamės
kalėdaičiu*

*Kalėdų Senelis
(abiturientas
Borišas)
atvyko*

*Kalėdų
atostogoms
artėjant*

*Dėliu
išsipildymo
metas
taip
arti...*

Širdis širdžiai atliepia

Angelės Gubanovos ir jos vaikų džiaugsmo akimirka, kai vilčių išsipildymo metas, regis, taip arti.

Garbusis skaitytojai, įsižiūrėk į šioje nuotraukoje įamžintus veidus. Kokia šiluma spinduliuoja kiekvieno žvilgsnis! Stebuklas jau įvyko, bet, ko gero, nei šeštokėlis Antanukas, nei aštuntokas Aleksandras, nei vienuoliktoji Leva, nei jų mieloji mamytė Angelė dar netiki tuo, todėl tokie lyg ir nustebę, lyg ir sutrikę barono von Fürstenbergo, Maltos ordino ambasadoriaus, akivaizdoje, kai šis vykdo gerų žmonių iš Hamburgo valią, - perduoda voką su 3000 markių, kad visa gausi Angelės Gubanovos šeima galėtų persikelti iš Šiaurės Kaukazo į Lietuvą...

Sutikite, jog 3000 markių - nemažai pinigai net vokiečiams. Tai įdomu, kas ir kaip perdavė žinią į kitus kraštus, kad Lietuvių namų vidurinėje mokykloje Vilniuje mokosi net keturi vienos šeimos iš Šiaurės Kaukazo vaikai. Dar trys gyvena kartu su tėvais, jau prastypę, patys dirbo, rūpinosi jaunėliais. Darnią šeimą labiau sutelkė bailsi netektis - žuvo tėtis, kalnų slidinėjimo instruktorius. Stovykloje jis laukė turistų, kuriuos atskraidino sraigasparniu. Oro bangos sukėlė sniego grūtių ir... nusinešė žmogų.

Visos paieškos buvo veltui. Tik pavasarį meškos parodė, kur ieškoti... O gyvenimas nesustojo nė minutei. Per tą laiką Elenutė baigė dvyliką klasę ir išvažiavo į Vokietiją pagal tarptautinę *Au-Pair* programą. Per tą laiką Hambrege labdara užsiimančios vokiečiai, pirmiausia ponija Dagmar Ročys, visokeriopai talkinanti Vytauto Landsbergio fondui, įkūrė visuomeninį judėjimą "Draugystės tiltas". Jis atvedė į ponios Dagmar namus ne vieną jautrios širdies žmogų. Tarp jų yra Marija Richter, Roza Marie Winter, sutuoktiniai Zahn... Brolis - seserį, sesuo - brolių, kaimynas - kaimyną, pažįstamas - pažįstamą. Taip ir traukia vienas kitą geros valios labui. Ne kartą rašyta spaudoje, rodyta per televiziją ir apie Lietuvos tremtinių likimus, ir apie Lietuvių namus, kuriuose mokosi lietuviybės iš įvairių kraštų sugrįžtantys vaikai. Išgirdę apie tai, vokiečiai susidomėjo, kuo galėtų padėti. Netrukus Lietuvon atvyko lyg ir kokie žvalgai.

Živilija Šimelevičienė, vokiečių kalbos mokytoja, kartu su Roza Marie Winter, be galo miela, judria, septyniadešimt šešerių metų psichologi-

jos specialistė, surengė vaikams atvirą pamoką, kurioje višnia kalbėjo apie viską: karą, kuris skaudžiai paženklino jos šeimą, politiką, kuri yra bjauri, nesvarbu, kokio būtų spalvos - raudonos ar rudos, artimo meilės, kuri padeda išgyventi pėčias sunkiausias negandas... Visą savaitę ponija Winter bendravo su Lietuvių namų auklėtiniais kaip tikra geroji dvasia, kiekvienam galvelę paglostydama, kiekvieną priklausdama prie savęs. Tai ji įtraukė labdaroną savo brolių, ir brolienę. Pagal mokyklos rekomendacijas, ši šeima dabar globoja net penkis vaikučius. O sutuoktiniai Zahn iš viso būrio išsirinko meilę, kuriai iš tiesų labiausiai reikia pagalbos.

Ponija Marita Richter, medicinos sesuo, taip pat atvažiavo pasižiūrėti, kas per mokykla tie Lietuvių namai, pasidomėti, kokia čia padėtis ir kaip viskas iš arti atrodo. Vėsnia klausėsi lietuvių, pasakojosi apie save. Tada ji ir išgirdo apie Gubanovų šeimą.

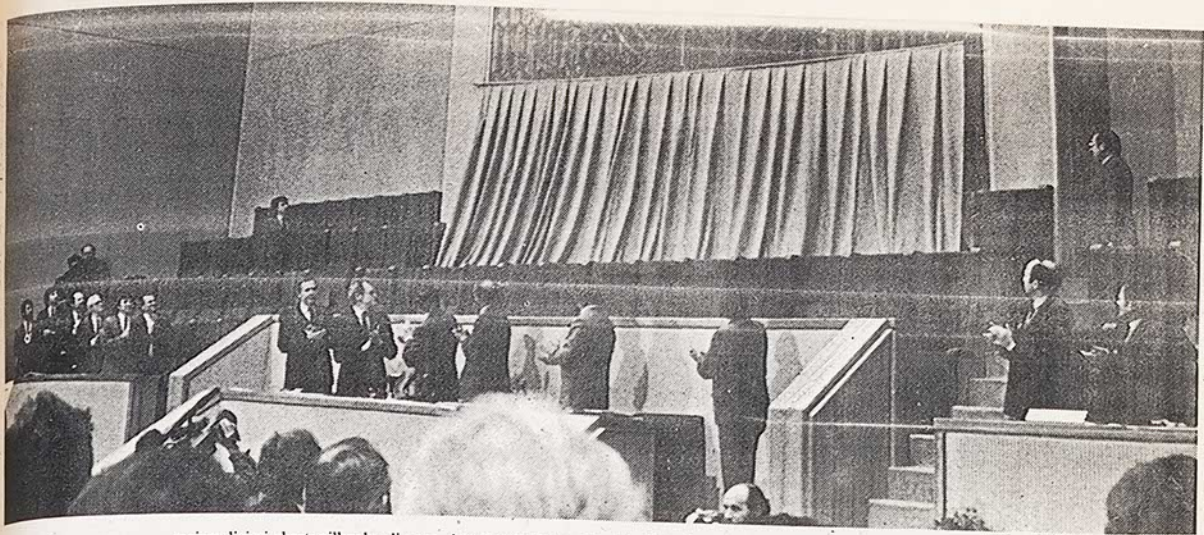
- Yra galimybė padėti apie juos laikraestyje, - pasakė ponija Richter.

- Būtų nuostabu! - pasidžiaugė Živilija Šimelevičienė, nuolat būnanti su svečiais kaip vertėja. Tai ji smulkiai aprašė Gubanovų šeimą, pasiuntė tą laišką į Vokietiją, o tada iniciatyvos ėmėsi ponija Richter. Atsiliepi pavieniai žmonės ir organizacijos. Taip buvo surinkta viena pinigų suma kurią "Draugystės tiltas" vardu ir prašė įteikti poniai Angelei per Maltos ordino ambasadorių.

Tuo tarpu "Draugystės tiltas" glaudžiai susietas su Vytauto Landsbergio fondu, jau rengia kitą akciją. Sausio pabaigoje turėtų įvykti labdaringas koncertas, kuriame dalyvauti mielai sutiko Jūratė Landsbergytė ir Ženė Kružikaitė. Surinkti pinigai bus skirti iš tremties į Lietuvą grįžtančioms šeimoms paremti. Lietuvių namus globoja ir Hamburgo LION klubas, atradęs lietuviučių taip pat peponiją Richter.

"Draugystės tiltas" į Lietuvą jau atėjo geravalių vokiečių, kurie ėmė vienaip ar kitaip paremti per penkias dešimt Lietuvių namų auklėtinių.

Salomėja Čičiškienė

Senelis Šaltenis

Tary vasario 16 ir kovo 11 kalendoriuose matysime laiko plyšelį - tos dvi Lietuvos istorijos Lietuvos dvidešimtojo amžiaus datos, tie epochų lūžiai beveik lygiagrečiai, gulia vienas prie kito ir yra labai įvairūs. Šie įstabūs istorijos momentai, suvokti mūsų dienų mums, kaip dainai mums lyg silpnai.

regiams liejasi, skęsta pilkos kasdienybės miglose, nuovargy ar žmonių nusivylimų ašarose... Vis dar per anksti, atrodytu, ir gaila, sulaukus penktųjų Nepriklausomybės atkūrimo metinių, skubėti įkišti tą dar gyvą istoriją į griežtas lentynas už muziejaus stiklų ir akademišku nuoboduliui dusulingai numarinti tą lyg tebežydingą žiedelį - tegu jau senos, bet kartu lyg tik vakar vykusios

istorijos jaudulį, autentišką įspūdį ir privatumą. Matyt, todėl lankydamiesi Džukų gatvėje, Lietuvių namuose, kur iš tolimiausių Sibiro ar Kazachstano pakraščių suvažiavę vaikai, gražūs, burniškais, uzbekiškais ar korėjietiškais veido bruožais, tautiniais lietuvių drabužiais pasidabinę, traukia "Lietuva brangi..." - ir sutarėm su jais, kad kiekvienas parašys savo senelių, prosene-

liu, tėvų ir savo gyvenimo pasakojimus kaip neatskiriamą dalį savo brangios ir tiek vargo patyrusios tėvynės Lietuvos istorijos. Be abejo, daug kas neatpažįstamai pasikeitę nuo anų Pirmojo pasaulinio karo išvarginto Vilniaus laikų, kai čia būrelis inteligentų, tegirdint tik kurčiams kambario sienoms, skelbė Vasario 16-osios aktą. Žinoma, tebėra išlikęs tas pats "Lietuvos aidas" su taip pat lenktu antgalviu, o kur tie žmonės... Bet skaitom anų laikų prisiminimus ir nesunkiai galim išgirsti balsus: va aikteli pats Smetona lietuviškam Vilniaus vakarėly, panašiam į mūsų dienų visuomenės susiejimus, aikteli, pagalvoja Smetona balsu: ai, kad neduok Die užgrūntų salės lubas, tai visas lietuviškumas Vilnių dingtų! O po tom lubom ir Biržiška, ir

Vileišis, ir Stulginskis, ir Naujalis, ir pats "Aido" redaktorius Klimas, ir dar kelios gražios mergiotės, kaip jis tada jaunas pastebė, ir Landsbergis... O, ir ne vienas: Landsbergis senis, paskui dar kitas, matyt, jaunasis. Gaili susimaišyti... Va ir dabar - ar ne keista - irgi tarp mūsų Landsbergis lyg amžinas būtų - sėdi lyg niekur nieko. Mūsų laikais Landsbergis - svarbiausias Lietuvos valstybingumo architektas, tikras neperdegantis nepriklausomybės saugiklis (atsiprašau už epitetus, bet tai - patinka kam ar ne - yra teisybė). Istorija šitaip suka savo filmą - lyg vis rodo tuos pačius Lietuvai nepamainomus personažus, ir regis tuoj tuoj - už akimirksnį, už posūkio - žybtelės ir nušvis atspėjama gili mūsų gyvenimų ir mirčių prasmė.

Nuketla į 5 p.

TAURO BANKAS

Klaipėdos skyrius H. Manto g. 11, 5800 Klaipėda, tel. (8-26) 25 63 17	Vilniaus skyrius A. Juozapavičiaus g. 11, 2600 Vilnius, tel. (8-22) 35 24 66	Alytaus skyrius Vilniaus g. 21, 4580 Alytus, tel. (8-235) 5 34 07
Jonavos skyrius Fabriko g. 3, 5000 Jonava, tel. (8-219) 5 92 07	Kaišiadorių skyrius Zaslių g. 34, 4230 Kaišiadorys, tel. (8-256) 5 40 48	Šiaulių skyrius Tilžės g. 19B, 5400 Šiauliai, tel. (8-21) 42 74 94

UAB
Klaipėdos g. 13,
2009 Vilnius,
tel. (8-22) 22 50 30

"Lietuvos aidas" 1995 03 11 Nr. 49

Nepriklausomybės šventė

Šiemet Vasario 16 aktas buvo minimas vasario 14 d. ras didelę grupę mokinių, 15 d. ruošėsi išvykti į Rygą, svečius atvyko kovo 11-osios Akto signataras, Seimo narys, laikraščio "Lietuvos aidas" vyriausiasis redaktorius, rašytojas, Saulius Šaltenis, Tremtinių grįžimo fondo pirmininkas, Vytautas Cinauskas, laikraščio "Europos lietuvis" žurnaliste, Salomėja Čičiškina.

Rašytojas S. Šaltenis pasiūlė mokiniams surinkti savo gimtines, istoriją ir surangti rašinio konkursą. "Paskirsim šaunu, baliu" - kalbėjo redaktorius.

Mokiniai suruošė šventinį koncertą.

Rašytojas S. Šaltenis ir kiti šventės svečiai stebi mokinių koncertą.

Istorija ir dėsningumai

- Norėčiau, kad ta istorija būtų mums sava, lyg mūsų pačių gyvenimas - kreipdamasis į Vilniaus vidurinės mokyklos "Lietuvių namai" auklėtinius, mokytojus ir auklėtojus, vaikų tėvelius ir globėjus, sakė Kovo 11-osios Akto signataras, Seimo narys, laikraščio "Lietuvos aidas" vyriausiasis redaktorius Saulius Šaltenis. - Eidamas pas jus, mielieji vaikai, maščiau, kokie dėsningumai kuria istoriją. Ir prieš 77 metus buvo Vilnius, dar vis okupuotas, dar vis vyko karas. Didžiąja gatve važinėjo arkliais, kasdien laidojo nuo šiltinės mirusius vokiečių kareivius, rusų belaisvius, buvo alkanas, šaltas Vilnius. Atrodo, niekas daugiau žmogui neturėtų rūpėti, tik kaip išgyventi, išlikti. Bet grupelė inteligentų susirenka ankštame kambaryje, tariasi, ginčijasi, vienas trenkia durimis, kitas pasako kažkokį aštrų žodį, prideda lyg ir rietenos, kaip dabar mėgstama apibūdinti mūsų politikų debatus viešai ar Seime. Buvo visko, bet buvo ir viena vienintelė idėja, kuri pajėgė įveikti visus nesutarimus, ir buvo tas žodis, ir vieni baltai buvo

paskelbta Lietuvos Nepriklausomybė. Tai buvo pamatinis Aktas Lietuvos istorijoje. Nors nėra nei kariuomenės, nei ginklų, nei pinigų, nors vokiečiai neleidžia net Nepriklausomybės Akto paskelbti tame pačiame "Lietuvos aide", nors visais įmanomais būdais blokuoja informaciją... Bet Lietuvos šviesuoliai susirinko ne šiaip sau, kad tartų žodį. Jie suvokė to žodžio prasmę ir svarbą. Suvokė, kiek dar teks nuveikti, kas laukia rytoj, poryt. Suvokė, jog tai tik pradžia didelio didelio darbo.

Saulius Šaltenis paskelbė Petro Klimo, vieno iš Nepriklausomybės Akto signatarų, "Dienoraščius", kurie apibūdino kaip tik tų istorinių dienų dvasią, laukimą ir nerimą, ryžtą ir tikėjimą.

- Mano senelis buvo savanoris, kariavo Nepriklausomybės kovose, - su ilgesiu prisiminė Saulius Šaltenis. - Jis pasimirė toli nuo Lietuvos, Čikagoje. Jis daug pasakojo man apie tuos nepamiršamus laikus, apie sunkias kovas ir juokingus nuotykius. Ir

Atkelta iš 1 p.

Atkelta iš 1 p.

Šiandien savo dukrai aš kaip pesaka pasakojau prisiminimus apie savo senelį. Tai ne vien mano senelio gyvenimas ir istorija. Tai ir mūsų visų istorija, Lietuvos istorija. Istoriją kuriamas mes. Todėl ir norėčiau kiekvieno iš jūsų paklausti, ką jam reiškia ŠI DIENA? Ar žinote, ką veikė tą dieną jūsų seneliai, proseneliai, kur jie gyveno? Pasidomėkite, surinkite savo gamtinės istoriją, o mes "Lietuvos aidas" paskelbiam konkursą, paskiriam premijas, pasikviesim jus į redakciją ir surengsim šaunų balių. Gerai? Tuo labiau kad Nepriklausomybės teks įtvirtinti ne kam kitam, o jums, mielieji vaikai.

Rimtis ir susikaupimas, šventės dvasia plėveno tarp sėdintųjų ir scenoje virpančių iš susijaudinimo balsėlių deklamuojančių eiles apie Motiną Tėvynę, giedančių Valstybės Himną, dainuojančių apie pavasarį ir Dėvulį, simboliškai saugančių nemų žiburį ir duoną, smagiai šokančių lietuviškus šokius. Paskui Saulius Šaltenis pasakys, jog ir pats buvo sustrėps, mėgdamas lietuviškais teutiniams čemburiais apsitaisiusius vaikučius, kartais visai nelietuviškais veido bruožais, bet deklamuojančius lietuviškai, dainuojančius lietuviškai. Regėdamas šią koncertą iš tiesų suvoki, jog čia Lietuvių namai, jog Lietuva gyva, kaip gyva ir Lietuvos dvasia. Tai įjudina ir įkvepia tikėjimo.

Aš vertinu žmones, kurie ką nors daro kantriai, kaip anais laikais, - sakė Saulius Šaltenis. - Dabar yra labai daug kalbėtojų ir vadų daug, - esame lyg ir vadu tauta. Bet yra mažai pragmatų, gal net juoda darba negyvenamųjų dirbū. Aš mačiau, kaip į savo šokėjus žiūrė mokytoja, kaip ji visą dieną karto su jais šoka, kaip jaučiasi dainininkų ir deklamatorių mokytojos. Tai yra nuostabu, kad vaikai čia taip mylimi, kad čia tiek šilumos ir tiek gražių pastangų nenuėmė nė vienas. Nuostabu, kad po vieną, pamatėme grįžta tautos vaikai ir savo mums. Ir tai nuteikia viltį.

O konkursas? Taip, tai išsprūdo iš mūsų prisipažino Saulius Šaltenis. Čia ekspromtu žmogus, bet šį kartą tas žmogus, ir konkurso rezultatus šilčiausiai tiktų susumuoti kompiuteriu.

Šiandien grįžimo fondo pirmine komisija Vytautas Cinauskas taip pat pabrėžė Lietuvos namais, kartu ragindamas, jog dar daug vaikų ir vaikučių, mūsų tautos medžio ir žemės, likę Sibire, dabartinėje Nepriklausomybės valstybių sandraugoje, turėtų būti ir nutautintų pakraščiuose ir engiamų žmonių šeimose. Šiandien neturiu jokios

garantijos, kad iš tų pačių 1941 metų tremtinių, partizanų vaikų dabar nėra Čekėnijoje. Baisu, jei taip yra! Tai jau valstybės reikalas pasirūpinti savo tauta. Prisiminkim, kiek kadaise grįžo lietuvių iš Voronežo gimnazijos, kiek sugrįžo iš caro kariuomenės, nors tų lietuvių žmonos buvo ir Olgos, ir Tanios, bet jų vaikai buvo lietuviai, ir vaikaičiai lietuviai... Žinoma, gera matyti, kad ir šiandien grįžta namo vaikaičiai tų, kurie žūties valandą toli nuo Tėvynės tikrai neįsivaizdavo, kad taip gali būti.

Kita vertus, sakė Vytautas Cinauskas, šitų namų džiaugsmas yra ir mano džiaugsmas, jų bėdos yra mano bėdos. Štai atvežė vaikiuką iš Igarikos. Devynerių metų. Rodos, tik džiaugtis reiktų, tačiau... Vaikiukas tikras ligoniukas ir dėl savo ligos jau negali būti kolektyve ne vien sanitarijos sumetimais, bet ir dėl diskomforto bendraujant su kitais vaikais. Noromis ar nenoromis toks vaikelis visada gali būti įžeistas, pasmerkta, pažemintas kitų akivaizdoje. O tai dar viena trauma žmogui. Laimė, kad gerų žmonių vis dėlto yra daugiau nei blogų. Iš šį sykį mums pagelbėjo, paguldė vaikelį į ligoninę (apmaudu tik, kad mamytė, atvežusi sūnelį, nepasakė, kokia bėda kamuoja, bet ir jai, supraskime, buvo nelengva). Tikiuosi, kad nebeįstemsime jo atgal į Igariką, rasime vietą jei ne čia, tai kitur. Norėčiau, sakė V. Cinauskas, kad Lietuvių namų bėdos būtų ne tik mano ar jų bėdos, bet ir Seimo nario S. Šaltenio, ir "Europos lietuvių", ir visos Lietuvos. Ir džiaugsmas, ir vargė mes turime būti kartu.

O kokia Lietuvių namų ateitis? Kiek ilgai iš TEN dar atvažiuos vaikučiai? Ir ar atvažiuos, jei mes taip nenoriai juos priimame. Mokytoja Apolonia Visockytė, einanti tikrus kryžiaus kelius dėl savo auklėtinių įteisinimo kaip Lietuvos piliečių, verčia kartu su šešiolikmete Viktorija, nes mergaitė negauna vizos į... Latviją, kur važiuoja mokyklos saviveiklininkai, pakviesti Rygos lietuviukų. Negauna todėl, kad turi... Rusijos laikinąjį pasą. Kaip paaiškinti šešiolikmete, kad jos ašaras nepajėgios pralaužti valdininkų sumaniai suręstų užvarų, kurios nuo Lietuvos atbija savo vaikus, bet "išimties tvarka" leidžia lengvai tapti Lietuvos piliečiu tam, kuris su Lietuva turi tik tiek bendra, kad kartą per dešimt metų atvažiuoja iš Maskvos ir sušoka Vilniuje kokį šokį. O čia tiek šokėjų ir tiek dainininkų auga! Reikia tik išlaistyti jį balsus, reikia tik ateiti ir pamatyti kaip jie šoka. Gal tada ir valdininkų širdys suminkštės? Bet kažkodėl jie neateina...

Salomėja Čičiškinė

Europos lietuvis 1995 02 18-24
Nr. 8 (2346)

DU KRANTAI: iš arti

Sugrįžę vietoje tų, kurie niekad negrįš

Ši mokykla Vilniuje buvo įsteigta 1990 m. Dabar joje - Lietuvių namuose - mokosi 140 Rytų kraštų lietuvių vaikų.

SIGITA
JACINEVIČIENĖ

Šie panašūs į kitų mokyklų moksleivius ir truputį kitokie. Labai margi ne tik išore, temperamentu, bet ir savo bei savo tėvų, protėvių patirtimi. Suvažiavo iš Igarok ir Krasnojarsko, Sachalino ir Karagandos, Tomsko ir Vorkutos, Altajaus kraštą ir Moldovos, Vidurinės Azijos ir Ukrainos, Baltarusijos ir Kaliningrado srities, Latvijos ir Seinu... 140 lietuvių tremtinių, politinių kalinių vaikų ir vaikaitėlių, Lietuvą laikanti savo Tėvyne. Atvykę čia vietoje tų, kurių skausmą ir ilgesį apgėrė amžinojo įšalo žemė. Yra ir palikuonys

Lietuvių namų direktorius Alfonsas Rudys.

Mokyklos direktorius Alfonsas Rudys pasakoja, kad vaikai visiems metams atsisveičia su tėvais. Juk į Sachaliną ar Igaroką nepalaksysti. Vasaros pabaigoje tėvai atveža, o žiemą pasiima. "Jei ne tokios Lietuvos kelionės, turėtume kur kas daugiau moksleivių", - sako direktorius. Prisiminė, kaip Hietavilėdo Vasario 16-osios gimnazijoje jo prisispyrę klausė ar neketiną sudaryti konkurencijos? Direktorius tik apsispa - kur jau ten! Vasario 16-osios gimnazija - lietuviams iš Vakarų pasaulio, o Lietuvių namai - Rytų kraštų vaikams.

Mokslas Lietuvių namuose yra nemokamas, bet ne visi iš Rytų kraštų gali atvažiuoti. O vakariečiams čia stigtų tų gyvenimo patogumų, prie kurių yra pripratę.

Lietuvių namai išlaikomi Švietimo ministerijos. Šiomet jiems skirta 790 tūkstančių litų. Vaikai aprūpinami vadovėliais, nemokamai maitinami, gyvena bendrabutyje. Po pamokų vaikus prižiūri auk-

lėtojos. Jos bendrabutyje yra įvedusios griežtą tvarką. Vaikai mokosi ne tik lietuvių kalbos, matematikos ir kitų disciplinų, bet ir dainuoti, šokti, piešti. Tėvai, atvykę į mokyklos metų pradžios ar uždarymo iškilmes, pamato savo sūnų ar dukrą ir scenoje - trijų valandų koncertinėje programoje turi progos sublizgėti visi.

"Atvažiuokite birželio 3-ąją, - kvietė direktorius, - pamatysite, kaip rieda ašarėlės mamytėms, besiklausančioms savo

atžalų lietuviškų dainų".

Nuo pat pirmųjų dienų mokyklą remia bei globoja Tremtinių grįžimo fondas. 43 moksleiviams jis apmokėjo kelionę namo į Tomską, Novosibirską, Krasnojarską, Sočį, Altajaus kraštą, Sankt Peterburgą, Moldovą. Fondo pirmininko Vytauto Cinausko rūpesčiu mokyklą pradėjo šefuoti ir Malto ordinas. Jos narė Dagmar Ručys iš Hamburgo jau yra radusi ne vieną šeimą Vokietijoje, kuri dabar globoja 52 tremtinių vaikaičius. Siunčia jiems dovanėles, drabužėlius, žada po 20-25 Vokietijos markių mėnesinę pašalpą. Mokyklos neaplenkė labdara iš Kanados, kitų šalių. Ne vieną mokyklos auklėtinį per atostogas kviestų pavišėti ir šeimos užsienyje, tačiau išvykti ten - tolygu nukristi į Mėnulį.

Tie vaikai - ne Lietuvos piliečiai. Jais tapti galės tik sulaukę 18 metų, ir tai jei nebus piliečiai tos šalies, kur tėvai

Lietuvos išvežė ir Kaukėnų (Tomske juos vadino Kavkianov) šeimos prosenėlius. Ši šeima - vėl prosenėlių žemėje. Sugrįžo ir Kubarseli šeima iš Tadžikijos, Markevičiai iš Moldovos, Zablockiai iš Krasnojarsko.

"Gyvenau, gyvenau ir nusprendžiau: turiu važiuoti į Lietuvą", - sakė Liutauras Dai, kurio mama kilusi iš Gervėčių, o tėvas - korėjietis. Paskui brolių iš Uzbekijos atvažiavo mokyti sesuo Julija. O kiek vėliau - tėvai. Nors įsikūrimo pradžia nėsaldži, norinčiųjų sugrįžti nemažėja. Beveik visi 23 šiemetiniai abiturientai taip pat tikisi stiliau studijuoti Lietuvoje.

- Ką darysite, jei kitais mokslo metais turėsite ne 140, o, tarkim, 250 moksleivių? - klausiau direktoriaus A. Rudžio.

- Mokysim, - atsakė direktorius. - Pasispausim, bendrabutyje apgyvendinsim ne po du, o po tris, atsijėm dabar

Piešimo pamoka: kaip nuspalvinti šį pavasarį?

žmonės be dokumentų. Kur besikreipė direktorius, kokius kryžiaus kelius dėl tų vaikų pilietybės dokumentų nuėjo mokytoja Apolonija Visockytė - nieko. Sako, toks Pilietybės įstatymas.

O atrodo taip paprasta: iki sukaks aštuoniolika, išduoti vaikui laikinąjį pilietybės pažymėjimą. Juolab kad dauguma jų vis vien tampa Lietuvos piliečiais: tik du iš 30-ties mokyklą baigusiu abiturientų išvyko atgal pas tėvus. Visi kiti liko čia, Lietuvoje. Studijuoja įvairiuose universitetuose, aukštesniosiose mokyklose. Ir studijuoja sėkmingai, nes Lietuvių namų mokytojai labai kantrūs ir labai reiklūs.

Paskui vaikus Lietuvon grįžta ir tėvai. Štai įkandin Boriso Levašvilio, jau abituriento, bei jo sesers, Konservatorijos studentės, persikėlė Lietuvon ir jų tėvai. Mamos prosenėliai buvo ištremti į Sibirą po 1863-ųjų sukilimo. Caro laikais iš

lai išnuomotas klases ir mokysim. Tegul tik atvažiuoja.

Pastate, kuriame dabar Lietuvių namai, kadaise mokėsi našlaičiai. Paskui iki 1990-ųjų pavasario čia šeiminkavo sovietinės armijos karininkai: rengė lietuvičius aukštiesiems karininkams Rusijoje. Kai A. Rudį paskyrė Lietuvių namų direktoriumi, jis nebeatpažino prieš ketverius metus paliktų pastatų: buvo sulaužyta viskas, kas sulaužoma, išplėšta, kas plėšiama. Visa tai sutvarkyti iki rugsėjo 1-osios, žinoma, nespėjo, todėl pirmieji šių namų mokslo metai prasidėjo mėnesiu vėliau.

Šį pavasarį penkmetį švenčiančioje mokykloje daug kas pasikeitė ir daug kas, pasak A. Rudžio, dar keisis. Tikėsimės - į gera.

Ir iš amžinojo įšalo žemių sugrįžtantys mūsų tėvynainių vaikai čia ras ne tik svetingus namus, bet ir svetingą Tėvynę.

...lebos mokytoja Nijolė Vyšniauskienė su mokiniais Eduardu Raštikiu iš Kazachijos ir Kazachijus iš Rusijos.

VIKTORO KAPOČIAUS nuotraukos

v šeima

1995
2

Vilniaus mokyklinių dramos
teatrų festivalis

VAIVORYKŠTĖ 1995

Jaunimo teatre
1995 balandžio 8
pradžią 11 val. ir 14 val.

Mūsų
auklėtiniai
ir
teatras

Mūsų auklėtiniai – Vilniaus mokyklinių dramos teatrų festivalio dalyviai. Balandžio 8 dieną Jaunimo teatre vyko mokyklinių dramos teatrų festivalis. Vadovė ir mokytoja J. Potasenko su mokiniais parengė poezijos spektaklį Bradino eilėmis. Daidino šie mokiniai: A. Bulaševas 11 kl., M. Bubulis 11 kl., S. Zablockis 11 kl., R. Lekavičiūtė 10 kl., J. Giedraitytė 10 kl. Mūsų auklėtinių pasirodymas buvo gerai įvertintas.

Vilniaus mokyklinių dramos teatrų festivalis

VAIVORYKŠTĖ

**Balandžio 8 dieną
Jaunimo teatre**

**pradžia 11 valandą
Didžiojoje salėje**

Pasirodys:

9 vidurinės mokyklos vaikų teatras
M. Daukšos vidurinės mokyklos dramos būrelis
27 vidurinės mokyklos dramos būrelis "Šmukšt"
32 vidurinė mokykla

**nuo 14 valandos
Mažojoje salėje**

Pasirodys:

Naujosios Vilnios 51 vidurinė mokykla
Dobužinskio vidurinės mokyklos dramos būrelis
Ozo vidurinė mokykla
32 vidurinė mokykla
Lietuvių namų vidurinė mokykla

Rengėjai:

Švietimo ir Jaunimo reikalų skyrius
Vilniaus etninės veiklos centras

Skaitovų vertinimo komisija

Kalba poetė Ramutė Skučaitė

Skaitovų konkursas

Dugalėtojai:

I - IV kl.

1. Michailas Galinas
2. Aliona Kolodinskaitė
3. Vilija Ivancikaitė

V - VII kl.

1. Elena Ragovskaja
2. Antanas Gubanovas
3. Stasys Stavickis

VIII - IX kl.

1. Lina Nedzveckaja
2. Dalia Leonickaitė
3. Aleksandras Gubanovas

X - XII kl.

Andrius Saveljevas - laureatas

1. Antanas Bulaševas, „Algima Pramonytė“
2. Linda Curkan, Borisas Levasvili
3. Liutauras Dži

Pirmus metus besimokantieji:

1. Svetlana Stavickaja
2. Aleksandras Vagneris
3. Marina Gintalaitė
Julija Dži

Vilniaus miesto mokinių skaitovų konkurse „Poezijos pavasaris“ dalyvavo XI kl. mokinys **A. Bulaševas**. Jis buvo apdovanotas atminimo medaliu ir švenyrais.

Penktokai su savo mokytojais po spektaklio

Domus renginiai

Viešniais metais „Lietuvių namuose“ būna jaudinančių renginių, išpuodingų švenčių susitikimų su idomiomis pranešimais, savaitinės kolektyvų „Aš diemėsiu rydėsiu“ – taip vadovėsi renginių, skirtas J. Šerius gimimo 90-osioms metinėms. Mokiniai diktavė poezijos eilutes, parodė auklėtojos J. Bataškės paruoštą literatūrinę kompoziciją. Renginyje dalyvavo šoninės 5-osios vidurinės mokyklos dviliktokai.

Mokykloje tankiai Mokslių Akademijos choras, Vilniaus 47-osios vid. mokyklos teatro artistai parodė spektaklį „Tilni“ Musų mokyklos abiturientai dalyvavo Jonavos teatro šventėje.

Jaudinanti buvo pradinė klasių mokinių šventė, skirta Motinos dienai.

Mūso kultūros mokytojai J. Bakšys ir Lomas švenčiamas švėngė išpuodingą Sporto šventę. Mokiniai pokštavo per Užgavėnių, kėle šalmųsi Melagiu dieną.

Koncertuoja Mokslių Akademijos etnografinis ansamblis

Sporto šventės organizatoriai bei teisėjai

4-oji abiturientu laida:

Lolita Chalilova
Vilma Kalinauskaitė
Borisas Lvasvili
Lilija Francikaitė
Madužda Mastauskaitė
Irena Maksimavičiūtė
Gintautas Richodko
Algimantas Stankavičius
Romualdas Voitkenas
Kristina Zetkova
Tatjana Duskina

Klasis auklėtoja - J. Potasenko

Paskutinio skambučio
šventės akimirka

Paskutinis
skambutis...

Ašaros
pedagogų
akys

Abiturientų dienos

• Šimtadienis .

Labai įspūdinga šimtadienį abiturientams šiemet suorganizavo vienuoliktokai ir jų auklėtoja. Pedagogai ir abiturientai viešėjo Šimtadienio "kavinėje" vienuoliktokai vaizdavo kiekvieno abituriento ateitį, mokytojai pliusėjo atlikdami abiturientų užduotis.

• Paskutinio skambučio šventė .

Paskutinė abiturientų pamoka vyko lietuvių kalbos kabinete. Duriš puošė azuolo vainikas, ant lentos užrašyta: "Žmogus gyvena ir neragimais siūlais prisiriša nejučia prie kitų ..."

Artėjant išsiskyrimui, siūlai išsitempia, nutrūksta suskambėdami liūdnais akordais ...

„Mums čia malonu
visada atėti,“ sakė
Vytautas Landsbergis

1994/1995 mokslo metų pabaiga

Gilią - padėką
brangiems svečiams

Tarsi nevystančių žiedų gėlynas

Vytautas Cinauskas (pirmas kairėje), Gražina ir Vytautas Landsbergiai su "Lietuvių namų" auklėtiniais.

- Mums čia malonu visada ateiti ir pasidžiaugti kartu su jumis, kaip gražėja, šviesėja jūsų mokykla, - pasakė profesorius Vytautas Landsbergis, kreipdamasis į "Lietuvių namų" vidurinės mokyklos Vilniuje moksleivius, mokytojus, tėvelius, globėjus užbaigiant mokslo metus. - Atkūrus Nepriklausomybę, daug Lietuvos istaigų tęsė darbą, lyg ir nauja dvasia. O "Lietuvių namai" atsirado lyg iš tokio brūzgyno, sąvartyno, tarsi koks gėlių pilnas darželis. Kai šitai atsitinka, visada rūpi ateiti ir pasižiūrėti, kaip čia žydi

Atkelta iš 1 psl.

Landsbergiu, esama gana keblių dalykų, kurių vien mokyklos gera valia įveikti neįmanoma. Žinoma, vis dar skaudžiai žeidžia pilietybės gavimo reikalai. Antra bėda, nė kiek ne mažesnė, - tiesiog nepakeliamos bilietų kainos, ypač sunkiai besiverčiantiems tremtiniams Rytuose. Mokyklos direktoriaus pavaduotojas Aloyzas Bakšys minėjo daugybę pavyzdžių, kai net iš pažiūros turtinės žmonės, kaip karo lakūnai, nepajėgūs savo vaikus atsiųsti mokyti į Lietuvą, nes po pusmetį ir ilgiau negauna užmokesčio už darbą. Čia prof. V. Landsbergis priminė skaudžią tiesą, - anuomet tremtiniams bilietų nereikėjo. Ar todėl, kad buvo vežami ne savo valia? Kodėl dabar tremtiniai ir jų palikuonys negali grįžti taip pat nemokamai?

gėlės... Labai svarbu, kad jūsų geri darbai plistų, kad čia išsiugdę gerumą, grožį, skleistumėte tą šilumą, gėrį ir už mokyklos ribų...
To gėrio, šilumos ir neapsakomo džiaugsmo buvo sklindino kiekvieno mokinuko akys ir širdys. Šiuos mokslo metus baigė 136 mokiniai.
Sunku atspėti, kokie jausmai skraidino dvyliktoją Ireną Maksimavičiūtę iš Lenkijos, paskutinį kartą šokusią kartu su vienmečiais mokyklos scenoje. Juk tiek gražių prisiminimų, juk tiek gražių susitikimų, pažinčių būta! Vėliau išgir-

šiu, kaip šauniai Irena varžėsi su mokytoju Rapolu Šalteniu, knygu apie A. Baranauską autoriumi, deklamuodama Adomą Mickevičių... lenkiškai. Tai buvo Utenoje, kur vyresniųjų klasių mokiniai susipažino su brolių Miškinų gimtine, kur prie Dauniškio ežero kaip pakerėti stovėjo, žvelgdami į vakaro žaroje skęstančią baltutelę Kankinių koplyčią, kur lankėsi trikotažo fabrike, kur... Negi viską suminėsi? Bet jau tikrai Irena nepamiš, kaip šauniai

Nukelta į 2 psl.

Šito V. Landsbergis, kaip Seimo narys, sakė klausęs ir V. Šumeikos (Rusijos federalinio susirinkimo Federacijos Tarybos pirmininkas - ELR), kai šis lankėsi Lietuvoje, siūlęs sudaryti kokį Rusijos valstybės fondą... Bet kad ir pačioje Lietuvoje ne taip sklandžiai tremtiniams sekasi įsikurti. Apie tai taip pat šnekėta "Lietuvių namuose", kaip šnekėta ir apie nepaprastai subtilų dalyką, - kelių skirtingų kultūrų suderinimą po vienu stogu (juk vaikai suvažiuoja iš musulmoniškų, iš proslaviškų, katalikiškų kraštų, iš mišrių tautinių ir kalbinių požiūriu šeimų), kaip puoseletį pasididžiavimo lietuvių jausmą, nepažeidžiant berniuko ar mergaitės prigimties, nesukeliant priešpriešos tarp tėvų ir vaikų. Vilniaus universiteto dėstytoja Irena Tumavičiūtė ypač pabrėžė mokytojų supratingumą ir pakantumą, kai žmogus iškeliamas kaip vertybė apskritai, nepriklausomai nuo tėvelio ar mamos tautybės ar tikėjimo. Nuolat besirūpinanti labdaros reikalais Gražina Landsbergienė domėjosi, kiek globėjų šiuo metu turi mokykla ir mokiniai. Pasirodo, jog globėjų vien iš Vokietijos turi net 60 vaikų! Čia mokyklos direktorius Alfonsas Rudys papasakojo apie mergaitę iš Pelesos, kurią nesenai aplankė vienas globėjas. Visą savaitę jis čia gyveno, bendravo su savo globotine. "Matėt, jo dovanota suknuote pasipuošusi ji deklamavo eiles apie lietuvišką žodį! - džiaugėsi direktorius, - kelialapį į Palangą vasarai nupirko..."

Tuo tarpu abiturientai dar laiko egzaminus. Laiko sėkmingai. O kiti jau važiuoja atostogauti. Iki rudens!

*Europos
Lietuvis*

*1995 birželis
10-16*

*nr. 24 (2361)
XLIX*

Nuotrauka
prisiminimui

Mūsų dovanos
Tau –
Tėvyne!

Abiturientei Trutei Maksimavičiūtei
(antra dešinėje), šis koncertas
mūsų mokykloje paskutinis

Aciu Tau,
mokytojai!

"Su vasaros pirmu dvelksmu
Ištusteja mokyklos suolai!"

Dainuoja merginu vokalinis
ansamblis

- Birželio trečiąją pamašit, kaip rieda ašarėlės matytoms, besiklausančioms vo vaikų lietuviškų dainų, sakė Lietuvių namų, vieintelės tokios Lietuvoje mokyklos, kurios auklėtiniai - unieji tautiečiai iš Rytų raštų, direktorius Alfonsas udys, kai buvo rengiamas nkstesis "GK" reportažas išspausdintas Nr.11) apie ią mokyklą.

Lietuvių namų auklėtinių būrelyje - Vytautas Landsbergis su žmona. Dešinėje - mokyklos direktorius Alfonsas Rudys.

Lietuvių namai: sudie ir iki pasimatymo

URGIS AMOŠAITIS

Ir štai toji - išleistuvių diena. Išsibė išpranašavo direktorius. Išsibė lietuviškai skambėjo oezijos posmai, dainos, daugiau a apie Lietuvą, kur "palaidoti ka- eliuos ilsis broliai milžinai". Ne ek jau daug susirinko mamyčių tėvelių, bet jaudulio netrūko. Nė ek, regis, nealsino popietės karš- s šokėjų.

- Uzbekijoje gerokai karščiau, ilė parudavusi. - gryna lietuvių

ba pasakoją Liutauras Diu, net stoka, kai taip šneka ten gyven- tis azijietiškos išvaizdos vaiki- s. Lietuvių namuose ir tokio pat nsaus gymio jo sesutė Julija. u gerai mokosi, gavo už tai mo- dos padėkos raštus, abu šoko, inavo scenoje. Beje, visas būrys tavių namų poezijos skaitovų lnė laurų ir Vilniaus konkurse.

Mokyklos direktoriaus pava- duotojas Aloyzas Bakšys priminė, jog šiemet pirma nedidelė jos su- kaktis - penkmetis. 1994-1995 mokslo metus pradėjo 134 moks- leiviai, baigia 136. Kitose mokyk- lose dažnai daugiau mergaičių, o čia, Lietuvių namuose, jų - 61, ber- niukų - 75.

Minutėlę sutrikdžius šokių įkarštį scenoje, gelių puokštėmis, bučiniiais buvo apstota viena šokė- jų - Irena Maksimavičiūtė iš Len- kijos, Seinų. Ilgai glėbyje laikė ją brolis Valdas Maksimavičius. Jis

kitais mokslo metais bus dvylikto- kas, o ji jau atsiveikina su Lietu- vių namais, baigia mokyklą. Kaip jaučiasi skirdamasi?

- Ir smagu, ir liūdna. Visi čia to- kie draugiški. Kaip diena prabėgo ketveri mokymosi metai. Kai išlai- kysiu visus egzaminus, noriu stoti į Vilniaus universitetą studijuoti lie- tuvių filologijos. Jeigu įstosiu - bus

puiku, jeigu ne - mėginsiu kur nors kitur, taip pat Lietuvoje.

Studijuoti Lietuvoje norėtų ir daugelis kitų šiemetinių mokyklos abiturientų. Jų 23.

Tiems, kurie grįš namo ir rudenį vėl bus laukiami Lietuvių na- muose, direktorius linkėjo gerų atostogų, ypač atsargumo, kad ne- įvyktų nelaimių, visi susirinktų Vil- niuje, pakalbintų atvykti čia moky- tis draugus, pažįstamus. Mokiniai Lietuvių namuose nemokamai iš- laikomi, apgyvendinami bendrabu- tyje, bet kai kuriems iki Vilniaus -

ne vienas tūkstantis kilometrų, ke- lionės sunkiai įkandamos.

A. Bakšys:

- Sutarėm, kad pas mus atvyks mokyti du broliukai Urbos, trem- tinių palikuonys iš tolimojo Rusi- jos pakraščio - Chabarovsko. Lau- kiam - nēr ir nēr. Tėvas prasimu- šęs į lakūnus, kardininkas, bet, pa- sirodo, nelengva sudėti pinigų ke-

lionei. Broliai atkako tik po keliu mėnesių.

Ivairiopa rūpinasi Lietuvių na- mais, jų auklėtiniais Tremtinių grį- žimo fondas. Jo pirmininkas Vy- tautas Cinauskas čia kaip savas tarp savų. Išleistuvių iškilmėse jo nē nereikėjo pristatinti - visi pa- žįsta. O "Montuotojo" akcinė: bendrovės generalinis direktorius: Alfonsas Jaras Lietuvių namuose apsilankė pirmąkart, bet taip pa- netruko tapti savu. Kalbėjo moks- leiviams:

- Ką sako žodžiai "Lietuvių na- mai"? Kad ir kuriame krašte gy- ventum, namie esi tik čia. Padė- sim.

Generalinis direktorius paža- dėjo paramą mokyklai.

Tarp iškilnių svečių buvo Seimo narys profesorius Vytautas Lands- bergis, jo žmona Gražina Ručytė- Landsbergienė. Profesorius sakė, kad jte, Lietuvių namų auklėtiniai, yra toj vietoj, kur ir turi būti, o pas- kui juos čia atsiras ir tėveliai.

Nelengvas, visokių kliūčių truk- domas grįž ančiųjų į Lietuvą ke- lias, bet vis daugiau šeimų jį įvei- kia.

Alvyda Ragovskaja išsivežė iš Lietuvių namų atostogauti į Rusi- ją, Rostovo srities Taganrogo mies- tą, keturis savo vaikus - Aleksand- rą, Aleksejų, Eleną ir Vasilijų. Di- džioji šeimos dalis ir kitamet bus Lietuvoje. O gal jau visa? Ypatin- ga diena buvo šiai šeimai, kaip ir visiems Lietuvių namams, ne tik birželio 3-oji, bet ir 4-oji. Vilniaus Arkikatedroje praėjusį šeštadienį tarp kitų Kauno kunigų seminari- jos klierikų į diakonus šventino ii buvusį Lietuvių namų tikybos dė- tytoją Danielių Dikevičių. Jo pa- sveikinti atėjo būrys Lietuvių na- mų moksleivių, mokytojų. Septin- tokė Elena Ragovskaja drauge su gėlėmis įteikė dvasininkui ir sav- darbo dovanėlę - karpinį.

išsės ištuštės iki rugsėjo 1-osios.

VIKTORO KAPOČIAUS nuotraukas

Mūsų pedagogai - **Apple** seminaro dalyviai

Keturias dienas Truko Amerikos mokytojų profesinis pagalba Lietuvos švietimui (APPLE) organizacijos seminaras. Jis prasidėjo liepos 4 d. Lietuvių namuose. Kartu su Rytų Lietuvos mokytojais seminare dalyvavo 16 mūsų mokyklos pedagogų, kurie labiausiai domėjosi psichologijos, vadybos problemomis, gimtosios ir užsienio kalbų, istorijos dėstymo galimybėmis.

Esame dėkingi istorijos profesoriui S. Sužiedėliui, kalbotyros specialistei J. Valentinei, anglų kalbos dėstytojui D. Keith ir kt. dėstytojams, kurie dėsniai ir nuoširdžiai dalijosi žiniomis ir mintimis su mumis.

American Professional Partnership for Lithuanian Education
Post Office Box 617 • Durham, Connecticut 06422 • Tel: 203 347-7095 • Fax: 203 347-5837

A.P.P.L.E. DĚSTYTOJAI LIETUVOJE
MOKYTOJŲ KVALIFIKACIJŲ KĖLIMO PEDAGOGIKOS INSTITUTE
VILNIUJE, TAIP PAT ANYKŠČIUOSE, KĖDAINIUOSE,
MARIJAMPOLĖJE, ŠILUTĖJE, IR RYTŲ LIETUVOJE
LIEPOS 3 - RUGPJŪCIO 9, 1995

Vida Lanytė-Anton gyvena New Jersey valstijoje ir yra skaitymo specialistė Newbury pradžios mokykloje. Priklauso Phi Delta Kappa korporacijai, profesinėse mokytojų organizacijose ir Americans for an Independent Lithuania. Mėgsta keliones ir šokius. Būdama Lietuvoj Vida yra pasiryžusi pasidalinti patirtimi ir mintimis su skaitymo metodais.

Dr. Paul Batesel gyvena Mayville mieste, Šiaurinės Dakotos valstijoje, kur valstybiniame universitete jis yra anglų kalbos profesorius. Šiame darbe jis turi 31 metų patirtį. 1991 metais jis buvo paskirtas koordinuoti užjūrio ir Šiaurės Dakotos universitetuose vykdomas mokslines programas. Siemet jis gavo nelengvą užduotį surasti universitetui naują rektorių. Priklauso visai eilei profesinių organizacijų. Prof. Batesel mėgsta sportą ir yra įveikęs tris maratono bėgimus. Mėgsta fantastinę grožinę literatūrą ir yra išleidęs šios rūšies savos kūrybos. Lietuvoje jis nori pademonstruoti aktyvaus, o ne "kalimo" mokymo metodą. Grįžęs namo jis savo naujais įspūdziais mielai pasidalins su savo studentais.

Sarah Dodge Batesel dirba kaip universiteto bibliotekos direktoriaus asistentė Mayville valstybiniame universitete, North (Šiaurinė) Dakotos valstijoje. Šešiolika metų dėstė anglų kalbą ir kompoziciją, tris metus žurnalizmą, o pastaruosius keturius metus dirba bibliotekoje katalogavimo srityje. Priklauso akademinėi korporacijai ir tarptautinei bibliotekos mokslo garbės draugijai ir Amerikos bei Šiaurinės Dakotos bibliotekininkų draugijom. Laisvalaikiu mėgsta austi, skambinti pianinu, groti vargonais ir darbą sode. Lietuvoj norėtų užmegsti darbo ryšius su vietos mokytojais, o taipgi padiskutuoti mokytojų ir mokinių akiratis padėdės tiek pedagoginėj, tiek bibliotekos darbo srityje.

Dr. Joan Beairsto, O.P. gyvena Bostone ir yra pedagogikos profesorė, Šv. Tomo Akviniečio vardo kolegijoje. Ji turi labai ilgą darbo patirtį. Bostono universitete pelnė stipendiją mokslinio darbo tęsimui. Priklauso tarptautinei skaitymo draugijai. Mėgsta knygas, golfą ir keliones. Ji mano, kad Lietuvoje, su Dievo pagelba, ji padės gerinti ir modernizuoti vietos mokytojų darbą.

Ginny Bergen gyvena McLean mieste, Virginijos valstijoje. Čia vietos gimnazijoje ji dėsto Europos ir pasaulio istoriją. Šioje srityje yra išdirbusi 30 metų. Ji yra pelniusi humanitarinių studijų stipendiją, o 1989-1990 metais gilino studijas Oxfordo universitete, Anglijoje. Priklauso pasaulinės istorijos darbuotojų draugijai ir APPLE. Mėgsta vaikščioti ir dirbti sode. Domisi religija ir talkina bažnyčios darbuose. Būdama Lietuvoj ji nori padėti mokytojams kaip pasiekti geresnių rezultatų, o grįžus namo tikisi kai ką panaudoti ir savo mokykloje.

Mokinių taryba

Netruko prabėgti duji mokslo metai nuo tos dienos, kai mokinių tarybos pirmininku buvo išrinktas Algimantas Stankevičius. Ši taryba kiekviena klasei pasiūlė savo atstovus:

- 12 kl. Irena Maksimavičiūtė
Algimanta Stankevičius
- 11^a kl. Liuda Cvirkan
Antana Bulasėva
Ieva Gubanova
- 11^b kl. Liutaurą Diu
Artiomą Napadiuk
- 10 kl. Teodora Giedraitytė
Edmunda Krivicki
- 9 kl. Tatjana Tolocko

1994/95 m.m.
mokyklai paaukojo:

Vyt. Landsbergio
fondas

avalyne
mokiniam

Dailės akademija
rektorius A. Saltenis

15 grafikos
darbi

Kanados lietuvių
bendruomenė
organizavo p. E. Stepaitienė

2000 CAD
siuntiniams

Lietuvos liaudies
buities muziejus
Rumšiškėse

nemokamai
suirėnė
4 ekskursijas

Maltos ordinas
AB „Montuotojas“
generalinis direktorius
A. Juras

sefuoja 65
moksleiviams

3000 Lt
pyskai

Karin und Rudolf
Zahn iš Vokietijos

saldumynai
šalidų ir
vėlykui progai

WILSON
1898